

Beslut

efter kvalitetsgranskning av huvudmannens arbete för rättvisande och likvärdig betygssättning vid Viksjöskolan i Järfälla kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 § skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning på Viksjöskolan i Järfälla kommun avseende verksamhetens kvalitet inom huvudmannens arbete för rättvisande och likvärdig betygssättning. Syftet med denna kvalitetsgranskning är att granska kvaliteten i huvudmannens styrning och ledning för att skapa förutsättningar för en rättvisande och likvärdig betygssättning så att elevernas betyg speglar deras kunskaper.

I granskningen ingår två områden med följande frågeställningar:

1. Med vilken kvalitet genomför huvudmannen uppföljning och analys i syfte att identifiera utmaningar när det gäller rättvisande och likvärdig betygssättning?
2. Med vilken kvalitet genomför huvudmannen åtgärder för att skapa förutsättningar för en rättvisande och likvärdig betygssättning?

Granskningen avgränsas till huvudmannens styrning och ledning för att främja en rättvisande och likvärdig betygssättning i den utvalda grundskolan. Rektorns arbete för en rättvisande och likvärdig betygssättning i relation till bland annat lärares arbete inom skolan bedöms inte i denna granskning. Lärares praktiska arbete med att planera och genomföra undervisningen samt kontinuerligt bedöma elevers prestationer, så att de vid tidpunkten för betygssättningen har underlag för en allsidig bedömning och rättvisande betygssättning, ingår inte heller i denna granskning.

Granskningen omfattar 30 huvudmän med utvalda grundskolor. Detta beslut avser Viksjöskolan i Järfälla kommun. Skolinspektionen har genomfört en intervju med skolenhetens rektor och en intervju med en representant för huvudmannen (skolchef). Intervjuerna genomfördes via videolänk den 20 och 21 september 2021 av utredarna Fredrik Nellemo och Anna Wide. Intervjuerna har sammanställts i ett protokoll som kommunicerats med huvudman. Protokollet ligger, tillsammans med inkommen dokumentation, till grund för detta beslut. De samlade iakttagelserna från alla huvudmän som ingått i granskningen kommer att presenteras i en övergripande kvalitetsgranskningsrapport. Rapporten är planerad att publiceras under våren 2022.

Fakta om verksamheten

Viksjöskolan är en kommunal skolenhet belägen i Järfälla kommun. Skolan har cirka 580 elever i årskurserna sju till nio och leds av en rektor. Skolan har valts ut utifrån att det statistiskt visar en bestående avvikelse mellan resultaten på nationella prov i årskurs nio och elevernas slutbetyg. Beräkningen av genomsnittlig andel elever

som fått ett högre slutbetyg än provbetyg är baserad på data över de senaste fem tillgängliga läsåren. Detta innebär data från läsåret 2018/19 och fem år bakåt.

Läsanvisning

Bedömningen görs i förhållande till de kvalitetskriterier Skolinspektionen satt upp i granskningen inom de granskade områdena. Granskningens författningsstöd återfinns i bilaga 1. På varje område bedöms om huvudmannen uppfyller framtagna kvalitetskriterier med hög kvalitet, med viss kvalitet eller med låg kvalitet. Om huvudmannen bedöms uppfylla kvalitetskriterierna med låg kvalitet eller med viss kvalitet anger Skolinspektionen att utvecklingsarbeten behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av huvudmannen. Om en huvudman bedöms uppfylla kriterierna med hög kvalitet begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men kan lämna framåtsyftande kommentarer.

Beslut:

I granskningen ingår två områden. För varje område bedöms om huvudmannen uppfyller framtagna kvalitetskriterier med hög kvalitet, med viss kvalitet eller med låg kvalitet.

Huvudmannens uppföljning och analys gällande rättvisande och likvärdig betygssättning

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen med låg kvalitet genomför uppföljning och analys i syfte att identifiera utmaningar när det gäller rättvisande och likvärdig betygssättning.

Järfälla kommun behöver inleda ett utvecklingsarbete inom följande delar:

- Huvudmannen behöver föra dialog med rektorn avseende hur regleringen kring betygssättningen ska förstås och omsättas i praktiken.
- Huvudmannen behöver genomföra uppföljning och analys av underlag för att kunna identifiera utmaningar gällande rättvis och likvärdig betygssättning.

Huvudmannens åtgärder för rättvisande och likvärdig betygssättning

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen med låg kvalitet genomför åtgärder för att skapa förutsättningar för en rättvisande och likvärdig betygssättning.

Järfälla kommun behöver inleda ett utvecklingsarbete inom följande del:

- Huvudmannen behöver initiera och stödja behovsanpassade åtgärder utifrån analyser av betygssättningen på den aktuella skolan och inom organisationen i stort. Detta i syfte att skapa en långsiktig plan för arbetet.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 18 maj 2022 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena och resultat av dessa åtgärder. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall användas.

Redogörelsen skickas via e-post, till skolinspektionen.goteborg@skolinspektionen.se. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2021:2323) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Med vilken kvalitet genomför huvudmannen uppföljning och analys i syfte att identifiera utmaningar när det gäller rättvisande och likvärdig betygssättning?

I detta område granskas huvudmannens arbete med uppföljning och analys i relation till rättvisande och likvärdig betygssättning i den utvalda grundskoleenheten.

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen med låg kvalitet genomför uppföljning och analys i syfte att identifiera utmaningar när det gäller rättvisande och likvärdig betygssättning.

Skolinspektionens granskning visar att huvudmannen inte för någon dialog med rektorn om arbetet med betygssättningen för att den ska vara rättvis och likvärdig. Inte heller har frågan om att särskilt beakta resultaten vid nationella prov tagits upp i samtalen mellan huvudmannen och rektorerna.

Granskningen visar att rektorn genomför vissa analyser av skolans betygsunderlag men att huvudmannen inte gör egna undersökningar kring elevernas måluppfyllelse. Huvudmannen tar del av de resultat och analyser kring elevernas måluppfyllelse rektorn presenterar och analyserar dem utifrån vissa faktorer till exempel flickors och pojkars resultat. Dock gör huvudmannen enbart analys av betygssättningen ur ett övergripande perspektiv. Granskningen visar att huvudmannen till

viss del jämför skolornas betygsresultat och den analys rektorerna gjort av resultaten inom den egna organisationen. Slutligen visar granskningen att huvudmannen inte kopplar resultaten av den analys som görs till aktuell forskning eller beprövad erfarenhet.

Det saknas en dialog mellan huvudmannen och rektor kring arbetet med betygssättningen

Granskningen visar att huvudmannen inte för någon dialog med rektorn kring reglering och utmaningar vid betygssättning, och inte heller kring vad det innebär att särskilt beakta nationella prov vid betygssättningen.

I intervjuer med rektorn och skolchefen framkommer samstämmigt att frågan om regleringen för betygssättningen och hur den ska tillämpas inte varit på agendan i den kontinuerliga dialog som finns dem emellan. Såväl skolchef som rektor beskriver att det finns en tydlig mötesstruktur för samtal mellan rektorer och också för samtal mellan huvudman och rektorer men att rättvisande och likvärdig betygssättning inte avhandlats på dessa möten. Inte heller har frågan om att särskilt beakta resultaten på nationella prov varit föremål för dialog.

Skolchefen säger att hen inte känner till om man på skolorna resonerar kring avvikelser mellan nationella prov och betygssättning eller om rektorerna haft samtal med lärarna om avvikelser. Skolchefen säger att hen inte uppmärksammat den stora skillnaden mellan resultaten på de senast genomförda nationella proven och elevernas slutbetyg samma år. Hen fick rollen som skolchef strax efter senast genomförda nationella prov. Även rektorn är ny i sin roll som rektor även om hen arbetat som biträdande rektor flera år på skolan. Ingen av dem har fått någon överlämning av tidigare ansvariga som indikerar att det funnits en dialog om den differens som finns över tid på skolan mellan resultaten på nationella prov i ämnena svenska, engelska och matematik och betygsresultaten. Dock uppger rektorn att de lokalt på skolan har uppmärksammat differensen avseende resultat på nationella prov och slutbetyg i årskurs nio. Det framgår av den offentliga statistiken och av rektorns utsagor att skolan, jämfört med andra skolor, har relativt hög avvikelse mellan nationella prov och slutbetyg i årskurs 9. Skolan har också i relation till andra skolor relativt höga betygsresultat.

Huvudmannen inhämtar visst underlag om betygssättningen men genomför endast en övergripande analys av detta underlag

Granskningen visar att huvudmannen inhämtar underlag kring betygssättningen från rektorn men inte genomför några egna undersökningar över elevernas

måluppfyllelse. Skolchefen berättar att huvudmannen tar del av de mål- och resultatanalyser rektorerna gör. Något ytterligare underlag samlas inte in från huvudmannen för att kunna gå djupare i en analys av arbetet med betygssättning.

Vidare visar granskningen att huvudmannen endast genomför en övergripande analys av elevernas måluppfyllelse. Skolchefen berättar att utifrån de mål- och resultatanalyser rektorerna gör analyserar huvudmannen några aspekter, till exempel resultat för flickor och pojkar samt nyanländas resultat. Därefter identifierar huvudmannen vilka eventuellt gemensamma behov som finns i huvudmannens skolor. Vid intervjuerna med skolchefen och rektorn framkommer att analys av skillnader mellan resultat vid nationella prov och slutbetyg inte ingår i det systematiska kvalitetsarbetet. Skolchefen säger att huvudmannen inte problematiserat kring ämnen där betygsresultaten varit höga men att de resonerat kring ämnet matematik för att betygen relativt sett varit låga där. Det är huvudsakligen rektorn som genomför analyser av skolans betygsunderlag avseende om betygssättningen kan betraktas som likvärdig och rättvisande.

För varje år upprättas sedan en handlingsplan med prioriterade områden som antas av politikerna. Frågan om arbetet för en rättvis och likvärdig bedömning är inte med i denna handlingsplan. Detta beror enligt skolchefen på att frågan ännu inte uppmärksamrats tillräckligt av huvudmannen och att huvudmannen därmed inte har gjort någon analys omkring detta.

Huvudmannen jämför till viss del skolornas betygssättning inom den egna organisationen

Granskningen visar att huvudmannen till viss del jämför skolornas betygsresultat inom den egna organisationen. Huvudmannen kopplar dock inte resultaten av analysen till aktuell forskning eller beprövad erfarenhet. Skolchefen och rektorn säger att huvudmannen jämför resultaten ur olika aspekter, till exempel flickors och pojkars resultat, behörighet till gymnasieskolan, genomsnittligt meritvärde samt nyanlända elevers resultat inom organisationen. Ytterligare aspekter beaktas dock inte. Huvudmannen genomför till viss del jämförelser mellan de egna kommunala skolornas betygsresultat men jämförelser med andra jämförbara skolor utanför den egna organisationen görs inte. Någon analys av vad som framkommer i jämförelsen presenteras inte vid granskningen.

Rektorn berättar att de delges resultaten för skolorna inom huvudmannens organisation både genom att titta på offentlig statistik och via huvudmannen men det sker inte någon diskussion eller jämförelse kring själva arbetet med betygssättning.

Skolchefen säger att det i kommunen finns två fristående skolor och att någon jämförelse av betygssättningen med dessa skolor inte genomförs av huvudmannen. Inte heller genomför de någon jämförelse med skolor i riket med likartade förutsättningar som respektive skola i den egna organisationen. Det framgår av intervjuerna att aktuell forskning och beprövad erfarenhet inte används till att fördjupa analysen och utveckla arbetet med betygssättning.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande:

- Huvudmannen behöver föra dialog med rektorn avseende hur regleringen kring betygssättningen ska förstås och omsättas i praktiken.

Skolinspektionen har i granskningen identifierat att huvudmannen inte för någon dialog med rektorn kring hur arbetet med betygssättningen ska förstås och omsättas i praktiken. Inte heller förs någon dialog kring regler för betygssättningen, exempelvis vad det innebär att särskilt beakta resultat på nationella prov då betyg ska sättas. Mot bakgrund av Viksjöskolans betydande skillnad över tid mellan elevernas resultat på nationella prov och slutbetygen har Skolinspektionen bedömt att huvudmannens dialog med rektorn behöver utvecklas.

Skolinspektionen rekommenderar att huvudmannen genomför regelbundna dialoger med rektorn för att skapa en gemensam förståelse kring betygssättningen. Utifrån dialogen kan diskussioner kring nationella provs betydelse i betygssättningsprocessen genomföras och frågan om skillnaden mellan elevers resultat på nationella prov och slutbetyg analyseras. Avsaknaden av regelbunden dialog om detta innebär att det finns en ökad risk för att betygssättningen inte blir rättvis och likvärdig.

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete även behöver inledas inom följande:

- Huvudmannen behöver genomföra uppföljning och analys av underlag för att kunna identifiera utmaningar gällande rättvis och likvärdig betygssättning.

Skolinspektionens granskning visar att huvudmannen behöver skaffa sig kunskap om hur arbetet med betygssättning bedrivs på skolenheten. Huvudmannen behöver, utifrån underlag om hur betygssättningen går till, analysera hur arbetet bedrivs och identifiera eventuella utvecklingsområden. Detta i syfte att kunna säkerställa en rättvis och likvärdig betygssättning i skolenheten och i kommunens samtliga

skolor. Granskningen visar att den analys som huvudmannen genomför av betygssättningen enbart är av övergripande karaktär.

Skolinspektionen rekommenderar att huvudmannen utvecklar sin uppföljning och sitt analysarbete kring betygssättningen genom att bredda sitt analysunderlag i syfte att kunna identifiera resultat som är specifika för den enskilda skolan eller generella för huvudmannens grundskolor. Som en del i att fördjupa sin analys behöver huvudmannen uppmärksamma fler variabler, exempelvis skillnader mellan nationella prov och betygsresultat och skillnader mellan olika ämnen. Ett mer omfattande analysarbete kan underlätta för huvudmannen att bättre kunna identifiera utmaningar gällande rättvisande och likvärdig betygssättning.

Med vilken kvalitet genomför huvudmannen åtgärder för att skapa förutsättningar för en rättvisande och likvärdig betygssättning?

I detta område granskas hur huvudmannen, utifrån vad som framkommer i analysen, initierar och stödjer olika åtgärder för rättvisande och likvärdig betygssättning. Vidare granskas om huvudmannen har en plan för hur arbetet långsiktigt kan bidra till att vidmakthålla förbättringar inom området.

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen med låg kvalitet genomför åtgärder för att skapa förutsättningar för en rättvisande och likvärdig betygssättning.

Skolinspektionens granskning visar att huvudmannen inte initierar och stödjer behovsanpassade åtgärder för en mer rättvisande och likvärdig betygssättning. Huvudmannen saknar också en långsiktig plan för arbetet med betygssättning.

Huvudmannen initierar inte några åtgärder för rättvisande och likvärdig betygssättning och har inte heller någon långsiktig plan för detta arbete

Granskningen visar att huvudmannen inte initierar och stödjer några behovsanpassade åtgärder för en mer rättvisande och likvärdig betygssättning på skolenheten, även om huvudmannen vidtagit vissa generella åtgärder för att höja lärarbehörigheten. Detta gäller såväl för samtliga skolor inom organisationen som för den i granskningen aktuella skolan, Viksjöskolan. Inte heller finns det någon långsiktig plan eller strategi för arbetet.

Intervjuer med skolchefen och rektorn visar att det inte finns någon kunskap hos huvudmannen om Viksjöskolans betygssättning. Därmed saknas också förutsättningarna för att ha en långsiktig plan för utveckling av arbetet med betygssättning. Av intervju med rektorn framgår att rektorn har vidtagit åtgärder då det gäller till exempel avvikelserna i matematik mellan resultat på nationella prov samt slutbetyg

i årskurs nio. Dock har rektorn vidtagit dessa åtgärder utan stöd från, eller samverkan med, huvudmannen. Det har inte heller tagits några initiativ från huvudmannen för att ta del av de diskussioner kring arbetet med betygssättningen som sker i rektorsgrupper eller för att ta del av rektors arbete med åtgärder kring detta på skolan.

Skolchefen och rektorn uppger att huvudmannen vidtagit vissa åtgärder för att höja lärarbehörigheten. Detta för att det enligt dem finns en koppling till arbetet med betygssättning. De menar att det kan vara en utmaning bland annat i samband med betygssättningen när det saknas behöriga lärare. Huvudmannen har bland annat bjudit in en studie- och yrkesvägledare från en högskola för att samtala och vägleda obehöriga/icke legitimerade lärare – framförallt yngre – hur de individuellt ska göra för att nå behörighet/legitimation. Det finns system för att stötta lärare som saknar lärarlegitimation eller undervisar i ämnen där de är obehöriga, både med hur undervisningen ska läggas upp och med bedömningsarbetet. Detta innebär att det alltid finns behöriga legitimerade lärare som är mentorer för lärare som är obehöriga eller saknar lärarlegitimation. Huvudmannen har i övrigt inte initierat några åtgärder för att bidra till en rättvis och likvärdig betygssättning. Avslutningsvis säger skolchefen att huvudmannen ännu saknar en långsiktig strategi för arbetet med rättvisande och likvärdig betygssättning.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande:

- Huvudmannen behöver initiera och stödja behovsanpassade åtgärder utifrån analyser av betygssättningen på den aktuella skolan och inom organisationen i stort. Detta i syfte att skapa en långsiktig plan för arbetet.

Granskningen visar att huvudmannen inte initierar eller stödjer behovsanpassade åtgärder för en mer rättvisande och likvärdig betygssättning varken på den aktuella skolan eller inom sin organisation i stort. Huvudmannen saknar också en långsiktig strategi för detta arbete. Då huvudmannen inte genomför någon analys av hur arbetet med betygssättning går till eller vilken praxis som finns för detta varken på Viksjöskolan eller i sin organisation i stort har inte heller relevanta åtgärder kunnat sättas in.

Skolinspektionen rekommenderar att huvudmannen initierar ett långsiktigt arbete för att säkerställa en rättvisande och likvärdig betygssättning. Detta genom att utifrån en bredare analys komma fram till behovsanpassade åtgärder. En sådan analys

kan visa att det finns behov av exempelvis kompetensutveckling för rektor och lärare, strukturerade utbyten mellan skolor, samrättning av nationella prov, gemensamma bedömningssamarbeten inom huvudmannens organisation eller omfördelning av personal. Genom att identifiera åtgärder som är lämpliga i relation till den specifika skolan och till skolorna generellt i organisationen skapar huvudmannen en bättre möjlighet att stötta rektorerna i arbetet med rättvisande och likvärdig betygssättning.

På Skolinspektionens vägnar

X Anna Johansson

Beslutsfattare

Signerat av: Anna Johansson

X Anna Wide

Föredragande

Signerat av: Anna Wide

I handläggningen av ärendet har även utredaren Fredrik Nellemo deltagit.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
<https://www.skolinspektionen.se/aktuellt/pagaende-inspektioner/forutsattningar-for-rattvisande-och-likvardiga-betyg2/>

Bilaga 1: Författningsstöd

Skollagen 4 kap. 3 § - Varje huvudman inom skolväsendet ska på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen.

Skollagen 4 kap. 5 § - Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet enligt 3 § (och 4 §) ska vara att de mål som finns för utbildningen i denna lag och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls.

Skollagen 4 kap. 7 § - Om det vid uppföljning, genom klagomål eller på annat sätt kommer fram att det finns brister i verksamheten, ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas.

Prop. 2009/10:165 s. 248

Rektorn och förskolechefen fattar alltid sina beslut om verksamheten inom de organisatoriska och ekonomiska ramar som huvudmannen beslutat om. Eftersom allt ytterst utgår från huvudmannens beslut kan huvudmannen emellertid aldrig avhända sig det övergripande ansvaret. Skollagens bestämmelser förutsätter således att huvudmannen anställer en rektor eller förskolechef som har kunskaper om skolans styrning och kan företräda huvudmannen på ett tillfredsställande sätt. Det delade ansvaret förutsätter en kontinuerlig dialog mellan huvudmannen och rektorn eller förskolechefen med uppföljning, utvärdering och rapportering av beslut.

Prop. 2009/10:165 s. 304

Syftet med allt kvalitetsarbete är att det ska leda till förbättringar. Det är därför ytterst angeläget att kunskapen om eventuella brister i en verksamhet verkligen följs av åtgärder för förändring och förbättring

Prop. 2009/10:165 s. 306

Kvalitetsarbetet ska bygga på de uppgifter som kommer fram i verksamheternas kvalitetsarbete och på andra uppgifter som är väsentliga för uppföljningen och utvecklingen, t.ex. betygsstatistik och resultat av nationella prov. Det finns därutöver skäl att anlägga

särskilda huvudmannaperspektiv på verksamheten. Som exempel kan nämnas behovet av att analysera variationer mellan skolornas resultat och måloppfyllelse liksom likvärdigheten i skolors bedömning och betygssättning.

Skolverkets allmänna råd med kommentarer; Systematiskt kvalitetsarbete – för skolväsendet (SKOLFS 2012:98)

s. 27

För att kunna följa upp hur förutsättningarna för och genomförandet av utbildningen påverkar måluppfyllelsen är det viktigt att huvudmannen dels genomför egna undersökningar, dels samlar in underlag från enheterna.

Som ytterst ansvarig för genomförandet av utbildningen behöver huvudmannen följa upp måluppfyllelsen och likvärdigheten inom alla skolformer och verksamheter. Elevernas kunskapsresultat är viktiga att följa upp, framför allt om det finns tecken på att betygssättningen inte är likvärdig.

s. 33

För att huvudmannen ska kunna analysera resultaten och måluppfyllelsen på en övergripande nivå krävs återkommande dialog med förskolecheferna och rektorerna. En bra dialog innebär att vara beredd att värdera, ompröva och förändra verksamheten. Huvudmannen behöver känna till på vilket sätt enheternas förutsättningar påverkar resultaten och vilka åtgärder som krävs för att de nationella målen ska vara möjliga att uppfylla.

s. 34

Det är angeläget att huvudmannen identifierar utvecklingsområden och beslutar vilka utvecklingsinsatser som ska prioriteras.

Det är viktigt att det finns en balans mellan å ena sidan huvudmannens ansvar för att ta ett övergripande beslut om inriktningen på utvecklingsarbetet och å andra sidan de identifierade behoven av utvecklingsinsatser på den enskilda enheten. Om huvudmannen i för stor utsträckning beslutar på vilket sätt enheten ska genomföra utvecklingsinsatserna är risken stor att rektorer och förskolechefer bara blir förvaltare och inte motorer i utvecklingsarbetet.

Skolverkets allmänna råd med kommentarer; Betyg och betygssättning (SKOLFS 2018:247)

s. 42 ff,

Lärarna, rektorn och huvudmannen har ett delat ansvar för att följa upp betyg och betygssättning. Huvudmannen följer upp för att fördela resurser till skolenheten eller skolenheterna inom huvudmannens organisation. Det innebär att rektorns och huvudmannens uppföljning av betyg är ett led i det systematiska kvalitetsarbetet.

För att kunna göra ändamålsenliga analyser av resultaten behöver statistik för betyg i de olika ämnena tas fram, sammanställas och analyseras. Det behöver även finnas statistik för betygen på de nationella proven.

För vissa skolformer publicerar Skolverket betygs- och provbetygsstatistik på skolenhetsnivå. Sådan statistik ger huvudmannen förutsättningar att se hur betygen och betygen på de nationella proven på de egna jämförbara skolenheterna förhåller sig till varandra och till riket som helhet. Huvudmannen har ett övergripande ansvar för att säkerställa att rektorn har förutsättningar att fördjupa analysen inom den egna skolenheten, så att det är möjligt att följa upp och analysera betygen inom och mellan ämnen och elevgrupper.

s. 45

Huvudmannen behöver analysera betygen ur olika perspektiv. Analysen ger möjlighet att identifiera eventuella omotiverade avvikelser mellan betyg och nationella provbetyg på skolenhetsnivå för att kunna säkerställa att provresultaten särskilt har beaktats vid betygssättningen. Det kan även handla om att analysera resultat på skolenhetsnivå, exempelvis utifrån socioekonomisk bakgrund eller kön. Om det kommer fram att det förekommer avvikelser i betygssättningen, är det viktigt att huvudmannen undersöker vad avvikelserna kan bero på och om de är motiverade eller inte.

Om det visar sig att det förekommer omotiverade avvikelser på skolenhetsnivå, är det viktigt att huvudmannen analyserar vad avvikelserna kan bero på. Utifrån det kan huvudmannen till exempel behöva se över resursfördelningen till skolenheterna. Det handlar om att garantera rektorernas förutsättningar att säkerställa undervisningens kvalitet, att lärare får kompetensutveckling och att betygen sätts i enlighet med författningarna. Huvudmannen ska även se till att lärare har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet, där några reglerar betyg och betygssättning.

Bilaga 2: Mall för huvudmannens redovisning

Detta formulär kan användas som stöd för er när ni redovisar hur ni har arbetat med de utvecklingsområden som Skolinspektionen har identifierat i samband med den regelbundna kvalitetsgranskningen.

Utvecklingsområde 1: Huvudmannen behöver föra dialog med rektorn avseende hur regleringen kring betygssättningen ska förstås och omsättas i praktiken.
Redovisa vilka åtgärder som genomförts:
Beskriv de effekter som ni har kunnat identifiera på kort sikt utifrån insatta åtgärder:
Beskriv de effekter som eventuellt förväntas på längre sikt:
Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras:

Utvecklingsområde 2: Huvudmannen behöver genomföra uppföljning och analys av underlag för att kunna identifiera utmaningar gällande rättvis och likvärdig betygssättning.
Redovisa vilka åtgärder som genomförts:
Beskriv de effekter som ni har kunnat identifiera på kort sikt utifrån insatta åtgärder:
Beskriv de effekter som eventuellt förväntas på längre sikt:
Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras:

Utvecklingsområde 3: Huvudmannen behöver initiera och stödja behovsanpassade åtgärder utifrån analyser av betygssättningen på den aktuella skolan och inom organisationen i stort. Detta i syfte att skapa en långsiktig plan för arbetet.
Redovisa vilka åtgärder som genomförts:
Beskriv de effekter som ni har kunnat identifiera på kort sikt utifrån insatta åtgärder:
Beskriv de effekter som eventuellt förväntas på längre sikt:
Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras: